

Kaikhosrow Āraš Gorgīn

Sapientia Magorum
Sanctae Gāθā

﴿☩﴾ Hymni Zoroastris Prophetae Persici ﴿☩﴾

Opus In Progressui

VOL.I

PARS I: Y.27.13-28.1

Anno 8582 Nostri Domini Zoroastres
2582 anno Kuruši & 2023 anno Christi

Kaikhosrow Āraš Gorgīn

Sapientia Magorum

Sanctae Gā9ā

(☩) Hymni Zoroastris Prophetae Persici (☩)

Opus In Progressui

Excerpta Ex Praecipuo Opere

☩ Abar Xrad ud Kām ī Ērānšahr ☩

Pōstak ī Doyōm

Fragard ī Fratōm

De Ratione, Potentia, Voluntate et Amore

Imperii Ariani

VOL.II

PARS I: Y.27.13-28.1

Anno 8582 Nostri Domini Zoroastres

2582 anno Kuruši & 2023 anno Christi

Translatio Gāṯāe Zoroastris Prophetae Persarum et alia Scripta Sacra Magorum ex originali Avestaico Persico sermone in Latinum sermonem.

Ex versione Latina, ultiores translationes reddentur in Anglicam, Germanicam, Gallicam, Italicam, et Hispanicam.

Arabicam et Persicam post-Sasanicam ab Avestaico Persico originali directe transferentur.

Ecce, omnes dii saturabuntur, etiam valde!

از آن به دیر مغانم عزیز می دارند

که آتشی که نهمیرد

همیشه در دل ماست

حافظ، مغ شیرازی

Propter hoc est veneratus sim in sanctuario Magorum,

quia ignis qui nunquam moritur,

semper in corde meo.

Hāfez, Shīrāzicus Magus

Tabula contentorum

Yasna 27.13	6
L-Yasna 27.13, interpretatio latina, prima versio.....	7
L-Yasna 27.13, interpretatio latina, secunda versio	8
L-Yasna 27.13, interpretatio latina, tertia versio	9
Epilogus.....	10-11
Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica	12-17
Grammatica verborum Latinorum explicatio	18
Textus explicandus, prima versio	18-20
Textus explicandus, secunda versio.....	21
Textus explicandus, tertia versio	22
Yasna 27.14	23
L-Yasna 27.14, interpretatio latina, prima versio.....	24
L-Yasna 27.14, interpretatio latina, secunda versio.....	25
L-Yasna 27.14, interpretatio latina, tertia versio.....	26
L-Yasna 27.14, interpretatio latina, quarta versio.....	27
L-Yasna 27.14, interpretatio latina, quinta versio.....	28
L-Yasna 27.14, interpretatio latina, sexta versio.....	29
L-Yasna 27.14, interpretatio latina, septima versio.....	30
Epilogus.....	31
Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica	32-34
Grammatica verborum Latinorum explicatio.....	35
Textus explicandus, prima versio.....	35
Textus explicandus, secunda versio.....	36
Textus explicandus, tertia versio.....	37
Yasna 27.15	38
L-Yasna 27.15, interpretatio latina, prima versio.....	39

L-Yasna 27.15, interpretatio latina, secunda versio	40
Epilogus.....	41
Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica.....	42-46
Grammatica verborum Latinorum explicatio.....	47
Textus explicandus, prima versio	47-48
Textus explicandus, secunda versio.....	49
Yasna 28.0	50
L-Yasna 28.0, interpretatio latina.....	51
Epilogus.....	52
Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica	53-56
Grammatica verborum Latinorum explicatio.....	57
Textus explicandus.....	57-58
Yasna 28.1	59
L-Yasna 28.1, interpretatio Latina.....	60
Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica	61-66
Grammatica verborum Latinorum explicatio.....	67
Textus explicandus.....	67-69

Ahunauuaiti Gā9a

Ya9ā ahū vairiiō

* * * * *

Yasna 27.13

- (a) ya9ā ahū vairiiō a9ā ratuš ašātčēt hačā
(b) vaṇhēuš dazdā manaṇhō šiiāo9ananam aṇhēuš mazdāi
(c) xša9rəmčā ahurāi ā yēm drigubiiō dadaṭ vāstārəm¹

* * * * *

¹ Compara Y.53.9.d:

“taṭ mazdā tauuā xša9rəm yā ərəžəjiiōi dāhī drigauuē vahiiō.”

❖

“O Mazdā! Dominus sapientiae! Hoc regnum tuum est, quia des ad iusto vivens paupero, quod est melius.”

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.13

Prima versio:

(a) de voluntas essendi talis est ut iudex est in normam cum Ašā, Deus iustae veritatis, quidquid erit.

b) dona de Vohumanah, Deus bonae cogitationis, sunt facinora vitae, quae pertinent ad Mazdā, Dominum sapientiae.

(c) et Dominus regni est quidem Deus Ahura, Deus maximus, Dominus vitae, qui det pauperibus² cibum.³

² Vel: egenis. Qui cibum vel pabulum recipiunt, possunt esse homines vel animalia, id est, totum mundum vivum. Scilicet, ambo cibus Dei datus spiritalis et corporalis est.

³ Lector eruditus et scientificè exercitatus certe scit quod uno interpretatio mere scientifica, esset sine 'Deus maximus, Dominus vitae', et proinde potius dedat: "regnum/potentiam quidem pertinet ad Ahura (vel in nostro casu: 'Dominus regni est quidem Ahura'), qui det egenis/pauperibus cibum."

Attamen finis propositi nostri est utrumque coetus satisfacere: fideles et docti, credentibus et scholaribus. Hac de causa, ut specificatio et declaratio, addita est haec sententia explicativa: "Deus maximus, Dominus vitae". De Ahura ut Deus maximus, compara declarationem Aršāma regis:

"Aršāma xšāyaθiya vazraka, xšāyaθiya xšāyaθiyānām, xšāyaθiya Pārsa, Ariyāramna xšāyaθiyahyā puça, Haxāmanišiya, θātiy Aršāma xšāyaθiya: **Auramazdā бага vazraka, hya maθišta bagānām**, mām xšāyaθiyam akunauš, hauv dahyāum Pārsam manā frābara tya ukāram uvaspam, vašnā Auramazdāha imām dahyāum dārayāmiy mām Auramazdā pātuv utāmai viθam utā imām dahyāum tya adam dārayāmiy hauv pātuv." (AsH. 1-14)

"Aršāma, rex magnus, rex regum, rex Persae, regis Ariyāramnae filius, Achaemenidic, rex Aršāma dicit: **Ahuramazdā, Deus magnus, maximus Deorum**, faciebat me regem, dedit mihi patriam Persicam, bellatorem gentem bonam, equum bonum, de voluntate Ahuramazdā teneo hanc patriam, sit Ahuramazdā protegat me et familiam meam, utinam is hanc patriam quam teneo protegat."

Eandem ob causam et eandem logicam sequentes, Deum Aša/Ašā describimus hoc modo: Deus iustae veritatis, et Deum Vohumanah ut Deus bonae cogitationis, etc.

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.13

Secunda versio:

(a) Quemadmodum rex, sic iudex eligendus est secundum Ašā, Deo iustae veritatis, certe ita in omni casu

b) dona de Vohumanah, Deus bonae cogitationis, sunt facinora vitae, quae pertinent ad Mazdā, Dominum Sapientiae.

(c) et Dominus regni est quidem Deus Ahura, Deus maximus, Dominus Vitae, qui det egenis cibum.

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.13

Tertia versio:

- (a) voluntas entis talis est, ut Ašā, Deus iustae veritatis, iudex fiat, in quacumque re
- (b) creator, Vohumanah, Deus bonae cogitationis. Facinora vitae secundum Mazdā, Domino sapientiae
- (c) et Dominus regni, quidem Deus Ahura, Deus maximus, Dominus Vitae, qui det egentibus pabulum

Epilogus:

Oratio Ahunavar scienter in verbis polysemanticis componitur. Hoc permittit ut multiplices orationis redditiones. Etsi nos tantum tres interpretationes circumscribimus, alias quoque interpretationes fieri posse agnoscimus. Electio nostra cadit in primam expositionem, quae sumitur ex his considerationibus:

Id quod in oratione occurrit, similitudo est inter ordinem terrestrem vitae et regnum Ahurmazdianum caelorum, ut caelum speculum terrae. Novimus officia regis in terris ab Ahuramazdāe officiis in caelo inspirari, quae in uno fundamentali principio summarari possunt: ad creaturas curandas.⁴

Eodem tempore, iudex rationem habere debet etiam regulae Vohumanah, qui tam sacerdotum patronus est⁵, quam angelus pecorum custos.

⁴ Compara Y.50.1:

(b) kō mōi pasōuš kō mō nā ʒrātā vistō

(c) aniiō ašāt ʒβaččā mazdā ahurā

(d) [...] vahištāaččā manaḡhō

⋈

(b) Quis est notus-altor mei pecoris et quis mei hominis?

(c) Nisi te, Ašā, Deus iustae veritatis, et Ahuramazdā, Deus maximus, Dominus vitae sapiens,

(d) [...] et Vohumanah, Deus bonae cogitationis?

⁵ Nota etiam parallelismum inter Ahuramazdām et Zoroastrem:

“Rad ī mēnōgān Ohrmazd ud rad ī gētīgān Zarduxšt.” (Vispered I.1.c)

⋈

“Dominus spiritualium est Ahuramazdā, dominus secularium Zoroaster”.

Sed memorare debemus in maiore pictura Ahuramazdā esse summum Ahu et etiam summum Ratu in utroque mundo:

“Ōy ī abardom axv ud rad, dādār Ohrmazd.” (DK IX.47.13 [DKM 874.22]):

⋈

“Ille, summum AXV (ens, mundus, vita; rex, regnator, dominus; animus, mens; cor, vis vitalis; conscientia; voluntas) et Rad (iudex, iudicium, prototypum; magister, dominus), Ohrmazd, qui creator est.”

Ex altera parte, actiones Ahuramazdāe et Vohumanae sunt secundum principia Ašā, quae etiam afficiunt actiones eorum potentium et magnatum mundi et illis influunt ac formant. Circumstantiae igitur sunt clarae et apertae:

1. Duas actiones sphaerularum habemus: Terram et Caelum, Gētīg-Mēnōg dualitatem philosophiae Magorum reflectens.
2. Ašā principium habemus, quod in utroque mundo applicatur et ut elementum unitivum inservit.
3. Duos actores terrenos habemus: Ahu, ut regem et principem civitatis, qui mundanorum curam gerit, et iudicem, qui spiritualium seu religionum curam. Utrumque eligendum est secundum principia iustitiae et veritatis, i.e., Ašā.
4. Duo divinos actores habemus: Ahuramazdām ut regem universae creaturae⁶ et Vohumanah ut summum sanctum inmortalem.
5. Denique, pauperem ac inopem habemus, scilicet 'drigu-', quod metaphora est pro:
 - a. universa Dei creatura, quae a spiritu malo impugnatur
 - b. natio, quae regitur et gubernata per regem ut caput civitatis, in nostro casu rex Vištāsp
 - c. communitas credentium, quae in suis operibus religiosis ac spiritualibus a summo sacerdote suo et advocato suo diriguntur, proteguntur, defenduntur et iudicantur, in nostro casu Zoroastres propheta.⁷

⁶ Compara Y.19.14:

(c) xšaθrəm ahurāi činasti

(d) taṭ mazda tauua xšaθrəm

(c) Ille (vel: Illa) regnum Ahura assignat, vitae domino

(d) sic, O Mazdā! Dominus sapientiae, regnum est tuum. (Vel: (ad credentem:) 'Sic Mazdā, Dominus sapientiae tuum regnum habet' = Mazdā rex tuus est et regnum eius super te)

⁷ Compara Y.19.14:

(e) drigubiiō vāstārəm činasti

(f) yaθa uruuāθəm spitamāi

⌘ Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica ⌘

- (a) yaθā ahū vairiō aθā ratuš ašātčīt hačā
(b) vaŋhēuš dazdā manaŋhō šiiəθananam aŋhēuš mazdāi
(c) xšaθrəmčā ahurāi ā yēm drigubiiō dadaṭ vāstārəm

1. **'yaθā-**', {lemma: 'yaθā-'}, adverbium: velut, veluti, sicut, ut; quam; quoniam; exempli gratia. Cognata Sanscritica est 'yāthā' (यथा), cum similibus significationibus. Saepe in nexu cum 'aθā-'.

2. **'ahū-**', {lemma: 'ahu-'}, masculinum nomen, instrumentalum singulare & nominativus et accusativus dualis vel neutrum nomen, nominativus et accusativus singularis et pluralis. Significationes verbi: ens, essendum, vita, existentia; mundus; universum; humanitas; rex, dominus; voluntas. Cognata Sanscritica est 'āsu' (असु): vita, vitalis vigor; spiritus; vita animalis.

3. **'vairiō-**', {lemma: 'vairia-'}, nomen & adiectivum, masculinum, nominativus singularis ab 'vairia-': voluntas, votum; electio; potestas electionis; desiderium, optatum; dignus, pretiosus, aestimabilis, desiderabilis, carus, benemeritus. Ab radice 'var-': tegere, celare, abscondere; circumdare; claudere; repellere, prohibere, impedire; accipere; sumere; velle, amare, cupere; admirari; eligere, deligere, praeferre; dicere, loqui; imperare, iubeo. Cognata Sanscritica est 'vr̥' (वृ), et 'várya' (वर्य), utrumque cum similibus significationibus.

-
- (e) 'Pauperibus cibum' significat
(f) sicut amicum habens in Zoroaster

4. **'aṅā-**', {lemma: 'aṅā-'}, adverbium: ita, sic, ergo, ideo, igitur, inde, consequenter; quid aliud? quomodo aliud? Qualis? Quid? Cognata Sanscritica est 'átaḥ' (अतः), 'átha' (अथ), utrumque cum similibus significationibus.

5. **'ratuš-**', {lemma: 'ratu-'}, substantivum masculinum, nominativus singularis. Significationes verbi: sacerdos; magister, scholar; dux, dominus; princeps; mensura temporis, tempus sectionis, tempus anni, tempus, aetas, saeculum, aevum, dies, hora; ordo, regula; ritus; lex; iudex. Cognata Sanscritica est 'ṛtu' (ऋति), cum similibus significationibus.

Verbum ductum est a radice 'ar-/r-': aptare; coniungere; numerare; reri; surgere; attollere; ire; venire; fieri; occupare; excite; progredi; congregari; mittere; iacere; dirigere versus; offerre; redire; transferre; consequi; adipisci; accommodare. Cognata Sanscritica est 'ṛ' (ऋ), cum similibus significationibus.

6.&7. **'aṣātṣīt-**', {lemma: 'aṣa-' + 'cīt-'}, 'aṣāt-' + particula emphasi 'cīt-': etiam; iustus; ipse, ipsa, ipsum, seipsum, sibi, etc. 'aṣāt-', sicut 'ratu-' ab radice 'ar-', substantivum neutrum, ablativus singularis ab 'aṣa-': Deus iustae veritatis; lex divina, ordo cosmicus; summa veritas; verum in generali; regula moralis, lex; ordo, iustitia; pietas. Cognata Sanscritica est 'ṛta' (ऋत), cum similibus significationibus.

8. **'hačā-**', {lemma: 'hačā-'}, praepositio cum significationibus sicut: a, ab, ex, ec, propter; per; cum; iuxta; in; in normam, secundum; sequenti vel praecedente. Cognata Sanscritica est 'sácā' (सचा), cum similibus significationibus.

9. **'vaṅhōuš-**', {lemma: 'vohu-', 'vaṅhu-'}, adiectivum et nomen, masculinum et neutrum, ablativum et genitivum singulare a 'vahu-/vohu-', ex n-caule 'vaṅhu-', 'vaṅhauu-' (femininum: 'vaṅvhī-').

Significationes verbi: bonum; divitiae, possessiones, proprietas, substantia; epitheton plurium deorum. Cognata Sanscritica est 'vásu' (वसु), cum similibus significationibus.

10. '**dazdā-**'. Prima optio: nominativo singulari a nomine agentis *dazdar-' (cum dt > zt > zd, ab *dadtar-' > *daztar-' > 'dazdar-'): dator, creator, provisor, manufacturer. Secunda optio: nominativus et accusativus pluralis ab nomine neutri, vel nominativus pluralis, nominativus et accusativus dualis, vel instrumentalum et vocativum singulare ab nomine masculini *dazda-': domum, donatio.

Et tertia optio: tertia persona injunctive praesentis in medio passivo ex caule 'dad-' (cum dd > zd, ab *daddā-' > 'dazdā-'), ab radice 'dā-'. Significationes verbi: ponere, ponere ad locum; facere, creare; licere; addere; adhibere; permittere; concubitus permittere; dicere, enuntiare; docere; communicare; loqui; declarare; offerre; immolare; dare; vendere; cedere; reddere; relinquere; tradere; in matrimonium dare; largiri; ligare; tenere.

Cognata Sanscritica est 'dā' (दा) et 'dhā' (धा), cum similibus significationibus.

11. '**manahō-**', {lemma: 'manahā-', 'manah-'}, nomen masculini et neutri, nominativus et accusativus et ablativus et genetivus singularis quando neutrum et masculinum, vel nominativus et accusativus pluralis quando masculinum solum, ab caule 'manah-'. Significationes verbi: mens; potestas mentis; potestas animi; potestas voluntatis; animus; cogitatio; meditatio; spiritus; imaginatio; intellectus; intelligentia; perceptio, comprehensio, reflectio; mentalis; mentis; voluntas; intentio; cor; sensus; conscientia; instinctus; inclinatio, tendentia, attentio; opinio; gustus; desiderium; modus; ingenium.

In nexu cum divino epitheto 'Vohu', ut 'Vohu Manah', primus inter sanctos immortales post 'Spənta Mainyu' et ut nomen secundi mensis Persici (Bahman/محمین). Cognata Sanscritica est 'mánas' (मनस) et 'mánah' (मनः), cum similibus significationibus.

12. **'šiiioθananam-**', {lemma: 'šiiioθana-'}, nomine neutrum, genetivus pluralis. Significationes verbi: Factum, actum, actio, opus; motus, motio, momentum; propagatio, expansio; progressus; exilium, forisfactum; expulsio; abitio, detrimentum; mors.

Ab caule praesentis 'šiiio-' ex radice 'šiiu-': ire; movere; fluere; facere; creare; discedere; excedere; relinquere; abiere; cadere seorsum; cadere deorsum; procidere; perire; evanescere; mori; deviare de; decurrentis; subsidens; exitium; causere evanescere; causere obliviscere; quassatio; diminutio; reducere. Cognata Sanscritica est 'cyávana' (च्यवन) et 'cyautna' (च्यौत्न) a radice 'cyu' (च्यु).

13. **'aṅhōuš-**', {lemma: 'aṅhu-'}, ablativus et genetivus singularis, n-derivatio caulis 'ahu-' > 'aṅhu-'.

14. **'mzdāi-**', {lemma: 'mzdā-'}, dativus vel locativus singularis a 'mzdā-': sapiens; sapientia, sapiencia, sophia; mentem-dans, cogitationem-generans. Principale appellatio et designatio Dei in theologia Zoroastriana, quae significat femininum aspectum divini esse, cum 'Ahura' (Dominus vitae) masculinum ostendit aspectum. Cognata Sanscritica est 'medhā' (मेधा).

15. **'xšaθrəmčā-**', {lemma: 'xšaθra-'}. Secunda pars 'čā-': et, ac, atque. Cognata Sanscritica est 'ca' (च).

Prima pars nomen neutrum, nominativus et accusativus singularis ab 'xšaθra-'. Significationes verbi: regnum, dominatio, potestas, imperium, auctoritas, vis, principatus, ducibus; regendi corpus, gubernatio; civitas, urbs, patriam; dominator, rex, dominus, dominus regni, princeps; socius militaris qui est membrum secundi ordinis, praefectus, bellator, milles.

Cognata Sanscritica est 'kṣātriya' (क्षत्रिय), cum similibus significationibus. Ut pars nominis sancti immortalis 'xšaθra vairiia' (regnum electum, regnum desiderabile) et sexti mensis Persici (Šahrivar/شهریور), 'xšaθra-' derivatur ab 'xšā-/xšaiia-': imperare, iubeo, regere, gubernare. Cognata

Sanscritica est 'kṣiyati' (क्षियति) (sexta conjugatio), 'kṣeti' (क्षेति) (coniugatio secunda) et 'kṣayati' (क्षयति) (coniugatio primae), ab 'kṣi' (क्षि): gubernare, regere; habere, possidere; habitare, residere.

16. '**ahurāi-**', {lemma: 'ahura-'}, masculinum dativum singulare, ab 'ahura-': dominus, dominus vitae. Per terminationem '-ra', derivatum ab 'ahu-' et est nomen trium deorum in religione Persica: Mazdā, Miθra, Apaṃ Napāt. Cognata Sanscritica est 'ásura' (असुर), derivatum ex 'ásu' (असुर).

17. '**ā-**', {lemma: 'ā-'}, prima optio: praeposita, coniuncta cum 'dadaṭ-' in versu sequenti. Secunda optio: particula emphasi in postpositione, significat: certe, quidem, vere, vero, enim, actu; pro, deinde, iuxta. Cognata Sanscritica est 'ā' (आ).

18. '**yām-**', {lemma: 'ya-'}, pronomina relativa, masculina et neutra, accusativus singularis. Cognata Sanscritica est 'yám' (यम्).

19. '**drigubiiō-**', {lemma: 'drigu-'}, nomen masculinum, instrumentalum et dativum plurale, ab 'drigu-': egenus, pauper, inops.

20. '**dadaṭ-**', {'dā-' > 'dad-'}, tertia persona singularis et pluralis praesentis injunctivi activi vel tertia persona singularis praesentis subjunctivi activi ab caule 'dad-' radice 'dā-'.

21. '**vāstārēm-**', {lemma: 'vāstāra-', 'vāstar-'}, nominativus et accusativus singularis ab caule 'vāstāra-': pabulum, cibus; pascuum productum. Redditur recte per Zand: 'vāsān-': pabulum; protecio.

Id est unum vocabulum technicum cum uso religioso adhibetur ex orbis agriculturae et pecorum agriculturae. Attende ad nomine agentis in Y.29.1.c 'vāstā-', nominativus singularis ab

caule 'vāstar-': pastor, opilio, armentarius; nutritor; protector. Et hic etiam recte per Zand redditur: 'vāsnīdār-': cibus dator, nutritor. Igitur, et quia accusativus singularis de 'vāstar-' debet esse 'vāstarəm-' et non 'vāstārəm-', duos diversos caules ponemus: 1. 'vāstāra-' 2. 'vāstar-'.

De 'vāsān-' ut pabulum, referimus ad interpretationem in Zand, quae sic legitur: “x^vadāyīh-iš ō Ohrmazd kū-š x^vadāyīh ī ēdōn ped sūd ī Ohrmazd dāšt bavēd kē ō driyōšān dahēd vāsān kū-šān jādagōvīh +kunēd”⁸: “Huius Regnum ad Ahuramazdā' significat quando regnum pro bono de Ahuramazdā habendum est, qui det egentibus pabulum, quod significat pro illis advocat.”

Igitur, dare 'vāsān-' = facere 'jādagōvīh-': interpellatio pro alio; defensio, intercessio, advocatio, tutela, proteccio.

⁸ ZY.0.15

✧ Grammatica verborum Latinorum explicatio ✧

Textus explicandus, prima versio:

De voluntas essendi talis est ut iudex est in normam cum Ašā, Deus iustae veritatis, quidquid erit. Dona de Vohumanah, Deus bonae cogitationis, sunt facinora vitae, quae pertinent ad Mazdā, Dominum sapientiae. Et Dominus regni est quidem Deus Ahura, Deus maximus, Dominus vitae, qui det pauperibus cibum.

1. **de:** praepositio, quae ablativum regit.
2. **voluntas:** nomen femininum, nominativus et vocativus singularis, tertiae declinationis.
3. **essendi:** nomen neutrum, genetivus et locativus singularis, secundae declinationis.
4. **talis:** adiectivum, nominativus et genetivus singularis masculini, feminini et neutri, vocativus singularis masculini et feminini, accusativus pluralis masculini et feminini, tertiae declinationis secundae terminationis: talis, tale.
5. **est:** tertia persona singularis praesentis indicativi activi ab verbo ‘esse’, sum-conjugatio: esse, sum, fui, futurus.
6. **ut:** adverbium et coniunctio.
7. **iudex:** nomen masculinum, nominativus et vocativus singularis, tertiae declinationis.
8. **est:** vide numerum quinque.
9. **in:** praepositio, quae ablativum et accusativum regit.
10. **normam:** nomen femininum, accusativus singularis, primae declinationis: norma, normae.
11. **cum:** adverbium, praepositio et coniunctio.
12. **Ašā:** nomen Dei.
13. **deus:** nomen masculinum, nominativus et vocativus singularis, secundae irregularis declinationis: deus, dei.
14. **iustae:** adiectivum femininum, genetivus et dativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, primae et secundae declinationis: iustus, iusta, iustum.
15. **veritatis:** nomen femininum, genetivus singularis, nominativus et vocativus pluralis, tertiae declinationis: veritas, veritatis.

16. **quidquid:** adverbium et pronomen indefinitum, nominativus et accusativus singularis neutri, caulis: quisquis, quidquid.
17. **erit:** tertia persona singularis indicativi futuri activi ab verbo ‘esse’, vide numerum quinque.
18. **dona:** nomen neutrum, nominativus, accusativus et vocativus pluralis, secundae declinationis: donum, doni.
19. **de:** vide numerum unum.
20. **Vohumanah:** nomen Dei.
21. **deus:** vide numerum tredecim.
22. **bonae:** adiectivum femininum, genetivus et dativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, secundae declinationis tertiae terminationis: bonus, bona, bonum.
23. **cogitationis:** nomen femininum, genetivus singularis, tertiae declinationis: cogitatio, cogitationis.
24. **sunt:** tertia persona pluralis praesentis indicativi activi ab verbo ‘esse’, vide numerum quinque.
25. **facinora:** nomen neutrum, nominativus et vocativus et accusativus pluralis, tertiae declinationis: facinus, facinoris.
26. **vitae:** nomen femininum, dativus, genetivus et locativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, primae declinationis: vita, vitae.
27. **quae:** pronomen relatiuum, nominativus singularis et pluralis femininum, nominativus et accusativus pluralis neutrum, caulis: qui, quae, quod.
28. **pertinent:** tertia persona pluralis praesentis indicativi activi ab verbo ‘pertinere’, secundae conjugationis: pertineo, pertinere, pertinui.
29. **ad:** praepositio, quae accusativum regit.
30. **Mazdā:** nomen Dei.
31. **dominum:** nomen masculinum, accusativus singularis, secundae declinationis: dominus, domini.
32. **sapientiae:** nomen femininum, dativus, genetivus et locativus singularis, vel nominativus et vocativus pluralis, tertiae declinationis, caulis adiectivae ‘sapiens’.
33. **et:** coniunctio.
34. **dominus:** nomen masculinum, nominativus singularis, secundae declinationis.

35. **regni:** nomen neutrum, genetivus et locativus singularis, secundae declinationis: regnum, regni.
36. **est:** vide numerum quinque.
37. **quidem:** adverbium.
38. **deus:** vide numerum tredecim.
39. **Ahura:** nomen Dei.
40. **deus:** vide numerum tredecim.
41. **Maximus (caulis 'magnus'):** adiectivum superlativum, nominativus singularis masculinum, primae declinationis tertiae terminationis: maximus, maxima, maximum.
42. **dominus:** vide numerum quattuor et triginta.
43. **vitae:** vide numerum sex et viginti.
44. **qui:** pronomen relatiuum masculinum, nominativus, vocativus et dativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, ab caule: qui, quae, quod.
45. **det:** tertia persona singularis praesentis activi subiunctivi ab verbo 'dare', primae conjugationis: do, dare, dedi, datus.
46. **pauperibus:** adiectivum, dativus et ablativus pluralis masculini, feminini et neutri, ab caule pauper, tertiae declinationis primae terminationis: pauper, pauperis.
47. **cibum:** nomen masculinum, genetivus singularis, secundae declinationis: cibus, cibi.

Textus explicandus, secunda versio:

Quemadmodum rex, sic iudex eligendus est secundum Ašā, Deo iustae veritatis, certe ita in omni casu. Dona de Vohumanah, Deus bonae cogitationis, sunt facinora vitae, quae pertinent ad Mazdā, Dominum Sapientiae. Et Dominus regni est quidem Deus Ahura, Deus maximus, Dominus Vitae, qui det egenis cibum.

1. **quemadmodum:** adverbium.
2. **rex:** nomen masculinum, nominativus et vocativus singularis, tertiae declinationis.
3. **sic:** adverbium.
4. **eligendus:** nominativus singularis, masculinum, gerundium (passivum futurum) ab verbo eligere, tertiae conjugationis: eligo, eligere, elegi, electus.
5. **secundum:** adiectivum, nominativus, accusativus et vocativus singularis neutri, vel accusativus singularis masculini, primae declinationis tertiae terminationis: secundus, secunda, secundum.
6. **deo:** nomen masculinum, dativus et ablativus singularis, irregularis declinatio: deus, dei.
7. **certe:** adverbium et adiectivum, vocativum singularis masculinum, primae declinationis tertiae terminationis: certus, certa, certum.
8. **ita:** adverbium.
9. **omni:** adiectivum, nominativus, genetivus et vocativus singularis masculini et feminini, accusativus pluralis masculini et feminini, tertiae declinationis secundae terminationis: omnis, omnis, omne.
10. **casu:** nomen masculinum, dativus et ablativus singularis, quartae declinationis: casus, casus.
11. **egenis:** adiectivum masculinum et femininum et neutrum, dativus et ablativus pluralis, primae declinationis tertiae terminationis: egenus, egena, egenum.

*Nosce: omnia alia verba respondent primae versionis.

Textus explicandus, tertia versio:

Voluntas entis talis est, ut Ašā, Deus iustae veritatis, iudex fiat, in quacumque re, creator, Vohumanah, Deus bonae cogitationis. Facinora vitae secundum Mazdā, Domino sapientiae, et Dominus regni, quidem Deus Ahura, Deus maximus, Dominus Vitae, qui det egentibus pabulum.

1. **entis:** nomen neutrum, genetivus singularis caulis ‘ens’, I-declinatio.
2. **fiat:** tertia persona singularis praesentis subjunctivi activi a verbo ‘feri’.
3. **quacumque:** pronomen, nominativus et accusativus neutrum, ablativus singularis femininum.
4. **re:** nomen femininum, dativus, ablativus et genetivus singularis caulis res, quintae declinationis.
5. **creator:** nomen masculinum, nominativus et vocativus singularis, tertiae declinationis.
6. **domino:** nomen masculinum, dativus et ablativus singularis, caulis ‘dominus’, secundae declinationis.
7. **egentibus:** adiectivum masculinum, dativus et ablativus pluralis, femininum et neutrum, tertiae declinationis primae terminationis: egens, egentis.
8. **pabulum:** nomen neutrum, nominativus, vocativus et accusativus singularis, secundae declinationis.

*Nosce: omnia alia verba respondent primae et secundae versionis.

Ahunauuaiti Gā9a

Aṣəm vohū

Yasna 27.14

(a) aṣəm vohū vahištəm astī

(b) uštā astī uštā ahmāi

(c) hiiat aṣāi vahištāi aṣəm

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.14

Prima versio:

- (a) optima iustitia bonitas est
- (b) beatitas est, beatitas ei
- (c) qui propter optimam iustitiam iustus

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.14

Secunda versio:

- (a) iustitia bonum optimum est
- (b) beatitas est, beatitas ei
- (c) qui propter optimam iustitiam iustus

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.14

Tertia versio:

- (a) optima veritas bonitas est
- (b) beatitas est, beatitas ei
- (c) qui propter optimum veritatem verus

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.14

Quatra versio:

- (a) veritas bonum optimum est
- (b) beatitas est, beatitas ei
- (c) qui propter optimum veritatem verus

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.14

Quinta versio:

- (a) Aṣā bonum optimum est
- (b) beatitas est, beatitas ei
- (c) Qui propter optima Aṣā verus

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.14

Sexta versio:

- (a) optimum Ašā bonitas est
- (b) beatitas est, beatitas ei
- (c) Qui propter optimum Ašā verus

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.14

Septima versio:

- (a) optimum Ašā bonitas est
- (b) beatitas est, beatitas ei
- (c) Qui propter optimum Ašā iustus

Epilogus:

Interpretatio huius orationis a significatione vocabuli 'Ašā-' etiamque vocis 'voḥu-' pendet. Ut apud Yasna 27.13 et 27.15, hic quoque videmus complexam rationem circularis diversorum significationum gradus, quae semper inter se connexa sunt et se invicem afficiunt.

Sed, obstantes varios circulis significationum, semper est nucleus unus centralis, circa quem tota significativa structura centra ducitur.⁹ Debitum duas principales significationes terminorum 'Ašā-', scilicet 'veritas' et 'iustitia', etiamque de 'voḥu-' ut 'bonum' et 'bonitas', septa diuersae interpretationes reddebamus. Nihilominus notare volumus ultiores interpretationes certissime possibiles. Et ut semper, interpretationem nostram praelatam uno numero ponimus. Septima versio in aequo est, solum cum 'Ašā-' in forma non translata.

Causa huius electionis ponitur in considerantiae fundamentali quod iustitia, in philosophiae Magorum, est quaedam specialis bonitatis cum divina radices in qua homo confidere potest. Lex divina apparet in bonitate. Amor divinus apparet in bonitate. Ac denique etiam veritas divina in iustitia et aequa distributione benedictionum existentiae se exprimit. Nihil quod vere verum est, iniustum esse potest.

⁹ Haec notam praecipuum est, posset etiam dicere, essentia traditionis lyrici Persici, cuius vestigia a Zarathustra usque ad Hafez investigare possumus, et ab eo usque ad hodiernum diem apud poetas, ut Sohrab Sepehri et Forugh Farokhzad. Eadem lineamenta in architectura, pictura, et certe in singulari arte peristromatis Persici inveniuntur.

⌘ Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica ⌘

⌘

(a) aṣəm vohū vahištəm astī

(b) uštā astī uštā ahmāi

(c) hiiṭ aṣāi vahištāi aṣəm

⌘

1. **'aṣəm-**', {lemma: 'aṣā-'}, nominativus et accusativus singularis, neutrum. Deus iustae veritatis; lex divina, ordo cosmicus; summa veritas; verum in generali; regula moralis, lex; ordo, iustitia; pietas. Cognata Sanscritica est 'ṛta' (ऋत), cum similibus significationibus.

⌘

2. **'vohū-**', {lemma: 'vohu-'}, nominativum et accusativum et instrumentalum singulare ab caule neutri, et nominativum et accusativum plurale ab caule neutri, vel nominativus et accusativus dualis ab caule masculini. Significationes verbi: bonum; beatitudo; bonitas, benignitas; divitiae, possessiones, proprietas, substantia; epitheton plurium deorum. Cognata Sanscritica est 'vásu' (वसु), cum similibus significationibus.

⌘

3. **'vahištəm-**', {lemma: 'vahišta-'}, nominativum et accusativum singulare ab caule neutri; accusativus singularis ab caule masculini. Significationes verbi: optimum. Forma superlativa adiectivi 'vahu-/'vohu-'.

⌘

4. **'astī-**', {lemma: 'ah-', 'h-'}, tertia persona singularis praesentis indicativi activi ab 'ah-': esse, existere, vivere; loqui, dicere; iactare, abicere; eiicere, stillare, cadere; inchoare; adumbrare, facere consilium, producendum imaginem, consilium vel formam. Cognata Sanscritica est 'as' (अस), cum similibus significationibus.

⌘

5. **'uštā-'**, {lemma: 'ušta-', 'ušti-'}. Primo optio: femininum, nominativus et locativus singularis ab 'ušti-': felicitas, fortuna, beatum, beatitudo, beatitas; votum, cupiditas, optatio, optatum, desideratio, desiderium; voluntas.

Ab radice 'vas-/'us-': optare, desiderare, vis, cupere, cupiscere, velle; exigere; requirere; induere; expectare; manere, habitare; vivere, existere. Cognata Sanscritica est 'vas' (वस), cum similibus significationibus. Et quoque 'vāstu' (वस्तु): sedes, locus; res, causa; veritas, actualitas, realitas; substantia, materia; proprietas.

Secunda optio: masculinum, instrumentum et vocativum singulare, nominativus et accusativus dualis, nominativus pluralis ab 'ušta-', cum similibus significationibus ac 'ušti-'. Et quoque, neutrum, nominativus et accusativus pluralis ab eodem derivantur, id est 'ušta-'.

Tertia optio: femininum, accusativus dualis vel instrumentum et locativum et vocativum singulare ab 'uštā-', cum similibus significationibus ac 'ušta-' et 'ušti-'.

Quarta optio: Ut 'ušti-', 'ušta-' vel 'ušta-', unum derivatio ab radice 'vah-/'us-': lucere, fulgere, splendere; radiari; illuminare; cum significationibus sicut: illuminatio; splendor, gloria, lautitia; lux, lumen, fulgor, flamma. Cognata Sanscritica est 'vas' (वस), 'uṣ' (उष) cum similibus significationibus, et etiam participium perfectus 'uṣta' (उष्ट).

❖

6. **'astī-'**, {lemma: 'ah-', 'h-'}, idem sicut numero quattuor.

❖

7. **'uštā-'**, {lemma: 'ušta-', 'ušti-'}, idem sicut numero quinque.

❖

8. **'ahmāi-'**, {lemma: 'ta-'}, pronomen demonstrativum, masculinum et neutrum singulare, dativum. Cognata Sanscritica est 'asmāi' (अस्मै).

❖

9. **'hiat-**', {lemma: 'ya-'}, pronomen relatiuum, neutrum singulare, nominativum et accusativum.
Cognata Sanscritica est 'yát' (यत्).

10. **'aṣāi-**', {lemma: 'aṣa-'}, dativus singularis, neutrum, ab 'aṣa-' (vide numerum unum supra).

11. **'vahištāi-**', {lemma: 'vahišta-'}, dativus singularis, masculinum et neutrum ab 'vahišta-':
optimum, superlativum adiectivum ab 'vahu-'/vohu-' (vide numerum duo supra).

12. **'aṣm-**', {lemma: 'aṣa-'}, idem quod in numeri unus.

✧ Grammatica verborum Latinorum explicatio ✧

Textus explicandus, prima versio:

Optima iustitia bonitas est, beatitas est, beatitas ei, qui propter optimam iustitiam iustus.

1. **optima:** adiectivum superlativum, nominativus, vocativus, accusativus pluralis neutrum, nominativus et vocativus pluralis femininum, ablativus singularis femininum, primae declinationis tertiae terminationis: optimus, optima, optimum.
2. **iustitia:** nomen femininum, nominativus, vocativus et ablativus singularis, primae declinationis: iustitia, iustitiae.
3. **bonitas:** nomen femininum, nominativus et vocativus singularis, tertiae declinationis: bonitas, bonitatis.
4. **est:** tertia persona singularis praesentis indicativi activi ab verbo ‘esse’, sum-conjugatio: esse, sum, fui, futurus.
5. **beatitas:** vide numerum teres.
6. **est:** vide numerum quattuor.
7. **beatitas:** vide numerum teres.
8. **ei:** pronomen masculinum, dativus singularis, nominativus pluralis, ab caule ‘is’ vel ‘idem’.
9. **qui:** pronomen relatiuum masculinum, nominativus, vocativus et dativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, ab caule: qui, quae, quod.
10. **propter:** praepositio, quae accusativum regit.
11. **optimam:** adiectivum superlativum, accusativus singularis femininum, caulis ‘optimus’, vide etiam numerum unum.
12. **iustitiam:** nomen femininum, accusativus singularis, vide etiam numerum duorum.
13. **iustus:** adiectivum masculinum, nominativus singularis, primae et secundae declinationis tertiae terminationis: iustus, iusta, iustum.

Textus explicandus, secunda versio:

Iustitia bonum optimum est, beatitas est, beatitas ei, qui propter optimam iustitiam iustus.

1. **bonum:** nomen neutrum, nominativus, vocativus et accusativus singularis, secundae declinationis.

2. **optimum:** adiectivum superlativum neutrum, nominativus, vocativus et accusativus singularis, vide etiam numerum unum ex versione prima.

*Nosce: omnia alia verba respondent primae versionis.

Textus explicandus, tertia versio:

Optima veritas bonitas est, beatitas est, beatitas ei, qui propter optimum veritatem verus.

1. **veritas:** nomen femininum, nominativus et vocativus singularis, tertiae declinationis.
2. **veritatem:** nomen femininum, accusativus singularis, vide numerum unum.
3. **verus:** adiectivum masculinum, femininum et neutrum, primae declinationis tertiae terminationis: verus, vera, verum.

*Nosce: omnia alia verba respondent primae versionis etiamque omnia alia verba ex versionibus quatuor ad sex, correspondent vocibus ex versionibus unum ad tria.

Ahunauuaiti Gā9a

Ye9hē hātaṃ

Yasna 27.15

- (a) ye9hē hātaṃ āaṭ yesnē paitī vaṅhō
- (b) mazdāo ahurō vaē9ā aṣāṭ hačā yāoṅḥaṃčā
- (c) taṣčā tāosčā yazamaide

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.15

Prima versio:

(a) illorum que existunt, sic quidem sunt digniores cultu¹⁰

(b) que sciunt Ahuramazdā, Dominum vitae sapientem, per Ašā, Deum iustae veritatis, quecumque sint

(c) tam illos viros quamque illas mulieres colimus

¹⁰ “Inter eos qui sunt, magis venerandi sunt qui...”; vel: “apud illos qui existunt venerabiliores sunt, qui...”

Interpretatio Latina

L-Yasna 27.15

Secunda versio:

- (a) inter his qui exstant, qui sic quidem in cultu meliores sunt
- (b) novit ea Ahuramazdā, Dominum vitae sapientem, per Ašā, Deus iustae veritatis, quecumque sint
- (c) tam illos viros quamque illas mulieres colimus

Epilogus:

Interpretatio huius orationis in relatione inter Deum et credentem pendet. Magna quaestio est: quid est maior? Utrum Deus credentem cognoscit an si fidelis novit Deum. Hoc est ubi 'vaēḡā-' magnum munus agit et quomodo hanc verbum interpretamur.

Si subiectum sententiae cum 'vaēḡā-' Deus est, hoc significat Deus est qui novit, ita secunda narratio vera est. Sed si subiectum sententiae cum 'vaēḡā-' credentes sunt, hoc significat: Deus, ut obiectum sententiae, est in casu ablativo vel in casu genetivo, ergo prima propositio recta est.

Alterum fundamentum interpretationis et analysis huius orationis momentum est colendi et perficiendi caeremonias religiosas. Cum focus et nucleus fidei positus est in caeremoniis faciendis, in hoc casu secunda interpretatio eligenda est.

Utraeque interpretationes rectae sunt, sic una vel altera, non refert, quia sicut uterque orationes Y.27.13&14, hic etiam in oratione variis aspectibus variisque significationibus versamur.

Eligimus primam optionem, quae plus minusve, si tamen non omnino clarum et distinctum, etiam per Zand sustentatur. Sed ut iam dictum est, altera variantia recte etiam ex grammaticae est.

⌘ Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica ⌘

⌘

(a) yeṛhē hātąm āąt yesnē paitī vaṇhō

(b) mazdāo ahurō vaēṭā aṣąt hačā yāoṇḥamčā

(c) taščā tāosčā yazamaide

⌘

1. **'yeṛhē-'**, {lemma: 'ya-'}, pronomen relatiuum, genetivus singularis, masculinum et neutrum vel genetivus pluralis femininum. Et fortasse etiam genetivus pluralis neutrum? Cognata Sanscritica est 'yásya' (यस्य), 'yásām' (यसाम्), 'yéṣām' (येषाम्), et in neutro plurali 'yānām' (यानाम्).

⌘

2. **'hātąm-'**, {lemma: 'haṅt-'}, genetivus pluralis ab caule participii activi 'haṅt-'. Significationes verbi: exstantium, viva, extantes, extantia, vivi, ab radice 'ah-/'h-': esse, existere, vivere; loqui, dicere; iactare, abicere; eiicere, stillare, cadere; inchoare; adumbrare, facere consilium, producendum imaginem, consilium vel formam.

Cognata Sanscritica est 'as' (अस), cum similibus significationibus. Confer etiam ex eadem radice 'sáti' (सती): existens, praesens; verus; bonum, justum, virtuosum, veriverbium; esse; realis; virtus bonum, etc. Et 'sátya' (सत्य): verus; realitas, veritas, actualitas, verum; sinceritas; etc.

⌘

3. **'āąt-'**, {lemma: 'ā-', 'ąt-'}, 'ā-': particula emphasi significat: certe, quidem, vere, vero, enim, actu. 'ąt-' (et interdum 'āąt-'), particula significat: sic, ut tali; deinde, postea, etiam, tum. Cognata Sanscritica est 'át' (आत्), cum similibus significationibus.

⌘

4. **'yesnē-'**, {lemma: 'yasna-'}, locativus singularis. Significationes verbi: adoratio, cultus, reverentia; devotio, oratio; laudatio; sacer actus, caerimonium; sacrificium, solenni ritu. N-caule ab radice 'yaz-/'iz-': precari, orare, obsecrare; adorare, colere, venerari, apprecari, revereri, honorare;

immolare, sacrificare; immolri, honorari sacrificio. Cognata Sanscritica est ‘yaj’/‘ij’ (यज्/इज्) et ‘yājña’ (यज्ञ), cum similibus significationibus.

5. **'paitī-'**, {lemma: 'paitī-'}, praeverbium et praepositio, significat: pro, nam, cum, apud, ad, contra, versus, in reditu pro, de, in tempore de, apud, juxta, prope. Sed potest etiam significare ‘omnia’: ‘yazaēša maṃ Zaraθuštra paiti asni paiti xšafne¹¹: “O Zoroaster! Cole me omnis dies et omnis nocte.” Non cognatus, sed comparari potest cum Sanscritica ‘prāti’ (प्रति). Confer: ‘yajñam prati’ (यज्ञम् प्रति): omni sacrificio. ‘varṣam prati’ (वर्षम् प्रति): omni anno.

6. **'vaṅhō-'** (lemma: 'vaṅhah-'), comparativum adiectivum, nominativus singularis masculini ab caule *'vaha(ha)-': melius.

Confer post-Sassanica Persica 'veh-'/ 'vah-' (وَه): melius. Etiam compara alium caulem 'vahehš-¹²', nominativus pluralis e feminino caule 'vahehī-': melius.

7. **'mazdāo-'**, (lemma: 'mazdā-'), nominativus & ablativus & genetivus singularis vel nominativus & accusativus pluralis ab 'mazdā-'. Significationes verbi: sapiens; sapientia, sapiencia, sophia; mentem-dans, cogitationem-generans. Principale appellatio et designatio Dei in theologia Zoroastriana, quae significat femininum aspectum divini esse, cum ‘Ahura’ (Dominus Vitae) masculinum ostendit aspectum.

Attende: in sententia 'mazdāo ahurō vaēθā ašāt hačā-': “[illae mulieres] sciunt Deum Ahuramazdā per iustitiam”, subiectum sententiae evidenter plurale femininum est et est in priori sententia: 'yeṅhē hātām-': “quarum exstantium” = “inter eas quae exstant/sunt”.

Item 'yāoṅhāmčā-' femininum est et pluraliter, cum particula enclitica 'čā-', hic cum significatione indefinita: quisquis, quicumque, vel sicut nos interpretamus: quaecumque, apud

¹¹ Yt.1.9

¹² Y. 39.2, g et passim.

‘quae’ propter pluralem femininum. Primus, in ultima sententia Zoroaster masculinum partem creaturarum includit, easque commemorat in oratione iuxta feminas: 'tašcā tāosčā yazamaide-': “tam illos [viros] quamque illas [mulieres] colimus”.

Et sicut ex Yasna 54.1 novimus, hi et illi sunt viri et mulieres ipsius Zoroastris: 'nərəbiiasčā nāiribiiasčā zaraθuštrahē-': “tam viros quamque mulieres Zoroastrae”. Quaestio nunc est: Utrum duo pronomina sint tam femininum quam neutrum? Quia materia textus satis non habemus, unum responsum definitivum praebere non potest.

Ac denique: 'vaēθā-' fungitur ut praedicatum et verbum 'mazdāo-' genetivo vel ablativo singulari regnat. Si hoc casus est, sic fideles Deum sibi conscii sunt.

Confer sequentem exemplum in Germanicam ‘sich der Tatsache bewusst sein’ et in Anglicam ‘being aware of the fact’.

Etiam confer Zand:

- (a) kē az astān ēdōn ped yazišn abar veh
- (b) Ohrmazd āgāh az ahlāyih abāgih čegām-iz-ē
- (c) narān mādagān yazom

- (a) qui ex existentibus (vel: qui de entibus) ad cultum magis bonum
- (b) Ahuramazdā conscius per comitatum cum iustitia quicumque sint/sit (vel: quidquid sint/sit)
- (c) viros mulieres colo/adoro

8. **'ahurō-**', {lemma: 'ahura-'}, nominativus masculini singularis ab caule 'ahura-': dominus; dominus vitae. Ab radice 'ah-' (vide supra numerum duo).

9. **'vaēṭā-**', {lemma: 'vaēd-', 'vaēṭ-'}, femininum, adiectivum et nomen, nominativo et instrumentali et vocativo singulari vel accusativus dualis; vel neutrum, nominativum et accusativum plurale; vel masculinum, nominativum plurale et instrumentali singulari et nominativo et accusativo duali, ab 'vaēṭa-': sapiens, sciens, prudens, cognoscens; gnarus, certior factus, informatus; scientia, cognitio, agnitio, prudentia; determinatio iudicialis (terminus technicus). Ab radice 'vaēd-/vaēṭ-': invenire; acquirere; accipere; sciere; noscere; intellegere; videre. Recte redditur per Zand cum: 'āgāh-': sciens, conscius, gnarus, certior factus, informatus.

Aliae optiones: prima et tertia persona singularis et secunda persona pluralis, perfectum indicativi, cognatum Sanscritica primae conjugationis: 'veda' (वेद) (prima et tertia persona singularis) et 'vida' (विद) (secunda persona pluralis).

Vel prima persona singularis praesentis indicativi activi, cognatum Sanscritica secundae conjugationis 'vide' (विदे). Vel prima persona singularis subiunctivi, vel secunda persona singularis praesentis imperativi. Denique casus infinitivus (confer 'auuā-', ab 'auu-': adiuvere). Itemque ab eadem radice 'vaēd-/vaēṭ-'.

10. **'aṣṭ-**', {lemma: 'aṣa-'}, neutrum, ablativus singularis. Deus iustae veritatis; lex divina, ordo cosmicus; summa veritas; verum in generali; regula moralis, lex; ordo, iustitia; pietas. Cognata Sanscritica est 'ṛta' (ऋत), cum similibus significationibus.

11. **'hačā-**', {lemma: 'hačā-'}, praepositio: a, ab, ex, ec, propter; per; cum; iuxta; in; in normam, secundum; sequenti vel praecedente. Cognata Sanscritica est 'sácā' (सचा), cum similibus significationibus.

12. **'yāoṅḥamčā-**', {lemma: 'ya-' + °'ča-'}, prima pars: pronomen relatiuum, genetivo plurali ab 'ya-' (vide supra numerum unum). Cognata Sanscritica est 'yásām' (यसाम्), 'yéṣām' (येषाम्). Secunda pars: čā-': et, ac, atque. Cognata Sanscritica est 'ca' (च).

13. **'taščā-**', {lemma: 'ta-' + °'ča-'}, pronomen demonstrativum et personale, masculinum, accusativus pluralis: tam illos. 'čā-', in nexu cum 'čā-' ex verbo sequenti ('tāosčā-') potest significationem habere sicut: utrumque; tam ... quam, tum ... tum etiam.

14. **'tāosčā-**', {lemma: 'ta-' + °'ča-'}, pronomen demonstrativum et personale, femininum, accusativus pluralis: tam illas.

15. **'yazamaide-**', {lemma: 'yaz-', 'yaza-'}, prima persona pluralis indicativum medii radicis 'yaz-/' 'iz-' (vide supra numerum quattuor).

✧ Grammatica verborum Latinorum explicatio ✧

Textus explicandus, prima versio:

Illorum que existunt, sic quidem sunt digniores cultu que sciunt Ahuramazdā, Dominum vitae sapientem, per Ašā, Deum iustae veritatis, quecumque sint, tam illos viros quamque illas mulieres colimus.

1. **illorum:** pronomen demonstrativum, genetivus pluralis masculinum et neutrum, caulis: ille, illa, illud (olle, olla, ollud).
2. **que:** coniunctio.
3. **existunt:** tertia persona pluralis praesentis indicativi activi ab verbo ‘existere’, tertiae conjugationis: exsisto, existere, exstiti (existo, existere, existiti).
4. **sic:** adverbium.
5. **quidem:** adverbium.
6. **sunt:** tertia persona pluralis praesentis indicativi activi ab verbo ‘esse’, sum-conjugatio: esse, sum, fui, futurus.
7. **digniores:** adiectivum comparativum, nominativus, vocativus et accusativus pluralis, masculinum et femininum, primae et secundae declinationis tertiae terminationis: dignus, digna, dignum.
8. **cultu:** nomen masculinum, dativus et ablativus singularis, quartae declinationis.
9. **que:** vide numerum duorum.
10. **sciunt:** tertia persona pluralis praesentis indicativi activi ab verbo ‘scire’, quartae conjugationis: scio, scire, scivi, scitus.
11. **Ahuramazdā:** nomen Dei.
12. **dominum:** nomen masculinum, accusativus singularis, secundae declinationis: dominus, domini.
13. **vitae:** nomen femininum, dativus, genetivus et locativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, primae declinationis: vita, vitae.

14. **sapientem:** adiectivum masculinum et femininum, accusativus singularis, tertiae declinationis primae terminationis: sapiens, sapientis.
15. **per:** praepositio, quae accusativum regit.
16. **Aŕā:** nomen Dei.
17. **deum:** nomen masculinum, accusativus singularis et genetivus pluralis, secundae declinationis, irregularis declinatio: deus, dei.
18. **iustae:** adiectivum femininum, genetivus et dativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, primae et secundae declinationis: iustus, iusta, iustum.
19. **veritatis:** nomen femininum, genetivus singularis, nominativus et vocativus pluralis, tertiae declinationis: veritas, veritatis.
20. **quecumque:** coniunctio.
21. **sint:** tertia persona pluralis praesentis subiunctivi activi ab verbo 'esse', vide numerum sex.
22. **tam:** adverbium.
23. **illos:** pronomen demonstrativum, accusativus pluralis masculinum, caulis: ille, illa, illud (olle, olla, ollud).
24. **viros:** nomen masculinum, accusativus pluralis, secundae R-declinationis: vir, viri.
25. **quamque:** adverbium etiamque pronomen relatiuum, accusativus pluralis femininum, ab caule: qui, quae, quod.
26. **illas:** pronomen demonstrativum, accusativus pluralis femininum, caulis: ille, illa, illud (olle, olla, ollud).
27. **mulieres:** nomen femininum, nominativus, vocativus et accusativus pluralis, tertiae declinationis: mulier, mulieris.
28. **colimus:** prima persona pluralis praesentis indicativi activi ab verbo colere, tertiae conjugationis: colo, colere, colui, cultus.

Textus explicandus, secunda versio:

Inter his qui exstant, qui sic quidem in cultu meliores sunt, novit ea Ahuramazdā, Dominum vitae sapientem, per Ašā, Deus iustae veritatis, quecumque sint, tam illos viros quamque illas mulieres colimus.

1. **inter:** praepositio, quae accusativum regit.
2. **his:** pronomen demonstrativum, dativus et ablativus pluralis, masculinum, femininum et neutrum, caulis: hic, haec, hoc.
3. **qui:** pronomen relatiuum masculinum, nominativus, vocativus et dativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, ab caule: qui, quae, quod.
4. **exstant:** tertia persona pluralis praesentis indicativi activi ab verbo ‘exstare’, primae conjugationis: exsto, exstare (exto, extare).
5. **in:** praepositio, quae ablativum et accusativum regit.
6. **meliores:** adiectivum comparativum ex radice ‘bonus’, nominativus, vocativus et accusativus pluralis, masculinum, femininum et neutrum, caulis: melior, melius.
7. **novit:** tertia persona perfectum praeteritum indicativi activi ab verbo noscere, tertiae conjugationis: nosco, noscere, novi, notus.
8. **ea:** pronomen (ab caule ‘is’ vel ‘idem’), nominativus et accusativus pluralis neutrum, nominativus et ablativus singularis femininum,
9. **deus:** nomen masculinum, nominativus et vocativus singularis, secundae irregularis declinationis: deus, dei.

*Nosce: omnia alia verba respondent primae versionis.

Ahiāsa Hāitiš

Yasna 28.0

- (a) yānīm manō yānīm vačō
- (b) yānīm šiiəθnəṃ aṣaonō zaraθuštrahe
- (c) fəṛā aməšā spəntā gāθāo gəuruuāin¹³
- (d) nəṃō və gāθāo aṣaonīš

¹³ Sensus sententiae est: ut vel illos hymnos in mundum transmittant. Explicatio de Zand: 'kū-šān ped gētīg frāz dāšt-': 'Is {i.e., Zoroaster} eas in mundo collocavit'. In aliis verbis, sancti immortales hymnos in mundum deportant et ferunt, ope Zoroastrae, qui est eorum (/earum) nuntius et propheta.

Interpretatio Latina

L-Yasna 28.0

- (a) beatum est cogitamen, beatum verbum
- (b) beatum facinus sancti Zoroastris
- (c) utinam Aməšā Spəntā, Sancti Immortales, Gāθā hymni accipiant
- (d) homagium vobis O Gāθā Sanctae

Epilogus:

Haec precatio considerari posset ut introductio, praeludium, seu antecantamentum ad cationibus sacris. Hymni Prophetae plena sunt cum divino sacro potentiae, ergo sunt iusti, veri et boni, omnes summatim in uno termino: 'yāna-!.

Cantus sunt etiam speculum cogitationis, sermonis et operis Prophetae. Simul tota eius virtus in illis est, tota eius anima in illis occultatur, tota eius existentia in omnibus et singulis versibus canticorum caelestium consistit.

⌘ Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica ⌘

- (a) yānīm manō yānīm vačō
- (b) yānīm šiiāoθnəm ašaonō zaraθuštrahe
- (c) fērā aməšā spəntā gāθāo gəuruuāin¹⁴
- (d) nəmō və gāθāo ašaonīš

1. **'yānīm-'**, {lemma: 'yāniia-'}, adiectivum, accusativus singularis. Significationes verbi: beatus, bene, benedictus, salve, divinus, sacer, solemnus. Ab nomine 'yāna-', derivatur ex radice 'yā-': exorare, obtestari, precari, petere, orare, opsecrare, deprecari, rogare; postulare, quaerere, requirere.

Radix extensa cum -k/č-, cognata Sanscritica est 'yāc' (याच), cum plus minusve similibus significationibus. Ab eadem radice venit post-Sasanica Persica 'yāzīdan-/یازدن'. Cor ac nucleus medius omnium dictorum verborum potest esse radix 'i-': ire, venire. Sed non ita cogitamus.

2. **'manō-**, {lemma: 'manah-'}, nomen neutrum, nominativus et accusativus et vocativus singularis ab 'manah-': mens; potestas mentis; potestas animi; potestas voluntatis; animus; cogitatio, cogitamen; meditatio; spiritus; imaginatio; intellectus; intelligentia; perceptio, comprehensio, reflectio; mentalis; mentis; voluntas; intentio; cor; sensus; conscientia; instinctus; inclinatio, tendentia, attentio; opinio; gustus; desiderium; modus; ingenium.

In nexu cum divino epitheto 'Vohu', ut 'Vohu Manah', primus inter sanctos immortales post 'Spənta Mainyu' et ut nomen secundi mensis Persici (Bahman/بهمن). Cognata Sanscritica est 'mānas' (मनस्) et 'mānaḥ' (मनः), cum similibus significationibus.

¹⁴ Sensus sententiae est: ut vel illos hymnos in mundum transmittant. Explicatio de Zand: 'kū-šān ped gētīg frāz dāšt-': 'Is {i.e., Zoroaster} eas in mundo collocavit'. In aliis verbis, sancti immortales hymnos in mundum deportant et ferunt, ope Zoroastrae, qui est eorum (/earum) nuntius et propheta.

3. **'yānīm-'**, {lemma: 'yāniia-'}, sicut in numero unus.

4. **'vačō-**', {lemma: 'vačah-'}, nomen neutrum, nominativus et accusativus et vocativus singularis. Significationes verbi: verbum, sermo, vox, lingua; formula, dictio, statutum, determinatio; clausula, sententia; versum, versiculus. Cognata Sanscritica est 'vācas' (वचस), cum similibus significationibus.

5. **'yānīm-'**, {lemma: 'yāniia-'}, sicut in numero unus.

6. **'šiiāoθnəm-**', {lemma: 'šiiāoθana-'}, accusativum singularis ab nomine neutri. Significationes verbi: factum, facinus, actum, actio, opus; motus, motio, momentum; propagatio, expansio; progressus; exilium, forisfactum; expulsio; abitio, detrimentum; mors.

Ab caule praesentis 'šiiāo-' ex radice 'šiiu-': ire; movere; fluere; facere; creare; discedere; excedere; relinquere; abiere; cadere seorsum; cadere deorsum; procidere; perire; evanescere; mori; deviare de; decurrentis; subsidens; exitium; causere evanescere; causere obliviscere; quassatio; diminutio; reducere. Cognata Sanscritica est 'cyāvana' (च्यवन) et 'cyautna' (च्यौत्न) a radice 'cyu' (च्यु).

7. **'aṣāonō-**', {lemma: 'aṣāuuan-', 'aṣāon-'}, nomen et adiectivum, masculinum, genetivus singularis. Significationes verbi: iustus, pius, probus, rectus, sincerus, integer, verus, religiosus; tenere vel continere iustitiam, divinae legis fautor, adiutrix veritatis. Cognata Sanscritica est 'ṛtāvan' (ऋतावन).

8. **'zaraθuštrahe-**', {lemma: 'zaraθuštra-'}, genetivum masculine: Zoroastri, pertinet ad Zoroastrem.

9. **'fārā-**, {lemma: 'frā-', 'par-'}, separatur per tmesis et ideo in nexu cum verbo 'gōuruuāin-', praeverbum: pro, prod, protinam, protinus, porro, deinceps; ineunte, ante, in principio ante, principalis pars; valde, intense; plus; trans, sursum; supra, per. Cognata Sanscritica est 'pra' (प्रा) et 'prā' (प्रा).

10. **'aməṣā-**, {lemma: 'aməṣa-'}, masculinum, adiectivum et substantivum, nominativum pluralem vel vocativum et instrumentalem singularem, vel nominativus et accusativus dualis, ab 'aməṣa-': immortalis.

11. **'spəntā-**, {lemma: 'spənta-'}, masculinum adiectivum et nomen, nominativum pluralem vel vocativum et instrumentalem singularem, vel nominativus et accusativus dualis. Significationes verbi: sacrum, sanctus; vita-promovens, promovendi vi vitae; divina vis et potentia quae creat, promovet, et nutrit omne genus vitae.

12. **'gāṭāo-**, {lemma: 'gāṭā-'}, nomen femininum, nominativus et ablativus et genetivus singularis, vel nominativus et accusativus pluralis e 'gāṭā-': canticum, hymnus, melos. Compara Khotanicum ab eadem radice: 'ggāha-': canticum, hymnus, cantio, etiam aliud verbum Khotanicum cum eadem significatione 'nvāga-', cognatum cum Persico 'navā-/نوا' (< 'nivāka-'): melodia, vox. Cognata Sanscritica est 'gītā' (गीता).

13. **'gōuruuāin-**, {lemma: 'gōuruuāia-'}, tertia persona pluralis praesentis subjunctivi activi, ab radice 'grab-': capere, arripere, adipisci, tenere, tenere in manu, accipere, occupare, legere, colligere, lucrari; apprehendere, intellegere, discere; clepere, abferre, denasare, privare; capulare, comprehensare, comprehendere. Cognata Sanscritica est 'grah' (ग्रह), et 'grabh' (ग्रभ), cum similibus significationibus.

14. **'nəmō-**, {lemma: 'nəmah-'}, substantivum neutrum, nominativus singularis. Significationes verbi: homagium, reverentia, honor; precatio, oratio. Cognata Sanscritica est ' námas' (नमस्), cum similibus significationibus.

15. **'vā-**, {lemma: 'vaēm -', prima persona nominativum}, pronomen personale encliticum, secunda persona pluralis dativus vel genetivus.

16. **'gāṅāo-**, {lemma: 'gāṅā-'}, simili casu sicut in numero duodecim.

17. **'aṣaonīš-**, {lemma: 'aṣaonī-'}, adiectivum, nominativus singularis et pluralis, vel accusativus pluralis ab feminino caule 'aṣaonī-', cum similibus significationibus ac in numero septem.

✠ Grammatica verborum Latinorum explicatio ✠

Textus explicandus:

Beatum est cogitamen, beatum verbum, beatum facinus sancti Zoroastris, utinam Aməšā Spəntā, Sancti Immortales, Gāθā hymni accipiant, homagium vobis O Gāθā Sanctae.

1. **beatum:** 1. adiectivum, nominativus, vocativus et accusativus singularis neutrum, accusativus singularis masculinum, secundae declinationis tertiae terminationis: beatus, beata, beatum. 2. nomen neutrum, nominativus, vocativus et accusativus singularis, secundae declinationis. 3. supinum (perfectum passivum), nominativus, vocativus et accusativus singularis neutrum, accusativus singularis masculinum ab verbo ‘beare’, primae declinationis: beo, beare, beavi, beatus.
2. **est:** tertia persona singularis praesentis indicativi activi ab verbo ‘esse’, sum-conjugatio: esse, sum, fui, futurus.
3. **cogitamen:** nomen neutrum, nominativus, vocativus et accusativus singularis, tertiae declinationis.
4. **beatum:** vide numerum unum.
5. **verbum:** nomen neutrum, nominativus, vocativus et accusativus singularis, secundae declinationis.
6. **beatum:** vide numerum unum.
7. **facinus:** nomen neutrum, nominativus, vocativus et accusativus singularis, tertiae declinationis: facinus, facinoris.
8. **sancti:** 1. adiectivum, nominativus et vocativus pluralis masculinum, genetivus singularis neutrum, secundae declinationis tertiae terminationis: sanctus, sancta, sanctum. 2. supinum (perfectum passivum), nominativus et vocativus pluralis masculinum, genetivus singularis masculinum et neutrum, ab verbo ‘sancire’, quartae declinationis: sancio, sancire, sanxi, sanctus.

9. **Zoroastri:** nomen Prophetae Persici qui est deificatus personalitas in scripturis sanctis. Nomen masculinum, genetivus singularis et accusativus pluralis, tertiae purae I-caulis declinationis:

	Singularis	Pluralis
Nominativus	Zoroastres	Zoroastres
Genetivus	Zoroastri	Zoroastrum, Zoroastrum
Dativus	Zoroastri	Zoroastribus
Accusativus	Zoroastrem, Zoroastrim	Zoroastri, Zoroastres
Ablativus	Zoroastri, Zoroastre	Zoroastribus
Vocativus	Zoroastres	Zoroastres

10. **utinam** (< **uti**+**nam**): adverbium.
11. **Aməšā Spəntā:** nomen Dei. Septem archangelorum regni caelestis de Ahuramazdā.
12. **sancti:** vide numerum octo.
13. **immortales:** adiectivum, nominativus, vocativus et accusativus pluralis masculinum et femininum.
14. **Gāθā:** nomen hymnorum Zoroastri, quae in religione persico deificati essent et usque ad hunc diem deificati sunt.
15. **hymni:** nomen masculinum, genetivus et locativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, tertiae declinationis: hymnus, hymni.
16. **accipiant:** tertia persona pluralis praesentis subiunctivi activi ab verbo accipere, tertiae conjugationis: accipio, accipere, accepi, acceptus.
17. **homagium:** nomen neutrum, nominativus, vocativus et accusativus singularis, genetivus pluralis, secundae declinationis.
18. **vobis: pronomen personale, dativus et ablativus pluralis, secunda persona.**
19. **o:** interiectio.
20. **Gāθā:** vide numerum quattuordecim.
21. **sanctae:** adiectivum femininum, nominativus, vocativus et accusativus pluralis, genetivus singularis, pro magis notitia vide numerum octo.

Ahiāsa Hāitiš

Yasna 28.1

- (a) ahiā yāsā nəmaṅhā ustānazastō rafəδrahiā
- (b) mainiiḍuš mazdā pouruuīm spəṅtahiā ašā vīspəṅg šīiaoθanā
- (c) vaṅhḍuš xratūm manaṅhō yā xšnəuuīšā gəuščā uruuānəm

Interpretatio Latina

L-Yasna 28.1

- (a) in oratione expansis manibus imploro iuvamenti
- (b) illius spiriti in Mazdā, Dea sapientiae, auctantis ab initio per Ašā, Deum verae iustitiae omnia facinora
- (c) et sapientem voluntatem Vohumanae, Deus cogitationis bonae, qui delectantis animam de Gaoš

⌘ Analysis technica et semantica verborum ac vocabulorum Avestaica ⌘

⌘

- (a) ahiiā yāsā nəmaṇhā ustānazastō rafəδrahiīā
(b) maniiōuš mazdā pouruuīm spəntahiiā ašā vīspəṅg šiiəθanā
(c) vaṇhōuš xratūm manaṇhō yā xšnəuuīšā gōuščā uruuānəm

⌘

1. **'ahiiā-**', {lemma: 'ta-'}, huius (hic, hoc), demonstrativum pronomen ab caule 'a-, i-, ima-', masculinum et neutrum, genetivus singularis. Cognata Sanscritica est 'asya' (अस्य), forma feminina 'iyam' (इयम्) (hec), forma neutra 'idam' (इदम्) (hoc), et nominativus singularis 'ayam' (अयम्).

⌘

2. **'yāsā-**', {lemma: 'yāsa-', 'yā-'}, prima persona singularis praesentis indicativi, ex radice 'yā-': exorare, obtestari, precari, petere, orare [...], cognata Sanscritica est 'yāc' (याच्), pro plus vide sur 28.0.1.

⌘

3. **'nəmaṇhā-**', {lemma: 'nəmaṇha-', 'nəmah-'}, instrumentalis singularis, derivatio a 'nəmah-'. Significationes verbi: homagium, reverentia, honor; precatio, oratio. Cum lingua latina casum instrumentalem non habet, loco dativo utimur. In hoc exemplo tam casus locativus quam casus ablativus possibilis sunt, igitur: precatio vel precatio. Attamen Latine iam non sit casus locativus, exceptis aliquibus nominibus, quae locum indicant, ut humus {humi: in humi}, domus {domi: in domo}, &c. Cognata Sanscritica est 'nāmas' (नमस्), cum similibus significationibus

⌘

4. **'ustānazastō-**', {lemma: 'ustānazasta-'}, bahuvrīhi compositis¹⁵ ab 'ustāna-' et 'zastō-', nominativus singularis. 'ustāna-': lata, disperses; aperta; supinus; per foramen summo, ab aperto latere iacentem sursum; (latex) ad supernatet, fundens in superficie; concavum.

Ab 'ustan-': extendere sursum, tendere sursum, coextendere, porrigere, prolongare, exercere, exertare. Prima pars ab praepositione 'us-': sursum, super; e, ab, ec, ex; tendens ad; praeceminentia supra; cessationem de; elabens; deliquus. Secunda pars e radice 'tan-': tendere, protendere, amplare, adampliare.

Cognata Sanscritica est 'uttānahastā' (उत्तानहस्ता), etiam 'uttāna' (उत्तान), utrumque cum similibus significationibus. Confer etiam 'uttānapāda' (उत्तानपाद), epitheton de Priyavrata, filius de Manu Svāyaṃbhuva..

5. **'rafōdrahiā-**', {lemma: 'rafōdra-'}, genetivus singularis. Significationes verbi: faustitas, beatitudo, iuvamentum, iuvamen, adjuvatorium, auxilium. Ex radice verbali 'rap-': iuvare, ad auxilium cum; satisfacere; comitari; servire; levare, elevare, tollere, suscitare. Zand exponit cum 'rāmiṣn-': pax, quies, voluptas, iucunditas, gaudium, delectation, felicitas, laetitia, jucunditas. Confer verisimilis Sanscritica cognatam 'rabhasa-' (रभस): voluptas, passion, gaudii. Ab radice 'rabh' (रभ): cupere complecti, cupere valde, velle amplecti, apprehendere. 'rabhate' (रभते): volentes multum, desiderium valde. Nomen agentis 'rabdhr-' (रब्ध): qui capit aut adprehendit aliquid. Confer etiam aliam variationem radicis 'rambha' (रम्भ): auxilium, adiutorium; ardens desiderium; captio, captivitas, raptum; columna. Et etiam aliam cognatam 'rop' (रोप): levare, elevare, tollere.

Quoniam in lingua latina 'adjuvare' utrumque significat auxilium et delectare, sicut illustratur in Avestaica Persica cum 'rap-', 'iuvare {'iuvamentum/iuvamen'}' pro translatione nostra eligimus, hoc enim verbum utrumque significat: auxilium et gaudium.

Sed si 'iuvamentum' non haberet duas praedictas significationes, tunc nostra translatio esse posset: "Laetum auxilium peto in oratione manibus extentis". Vel: "Auxilium peto manibus expansis in orando laetis", hoc in casu, gaudium intra orationem ponitur.

¹⁵ Forma specialis compositi nominis in quo prima pars mutat secundam, et sola neutra pars propositum intentum potest significare.

6. **'mainiiōuš-**', {lemma: 'mainiiu-'}, nomen masculinum, genetivus et ablativus singularis. Anima, animus, spiritus; ingenium; sensus; sentimentum; zelus, ardor, alacritas, incitatio. Cognata Sanscritica est 'manyu' (मन्यु), cum similibus significationibus.

7. **'mzdā-**', {lemma: 'mzdā-'}, nomen et adiectivum femininum, nominativus, vocativus, locativus et instrumentalis singularis, etiam accusativus dualis. Sapiens; sapientia, sapiencia, sophia; mentem-dans, cogitationem-generans. Principale appellatio et designatio Dei in theologia Zoroastriana, quae significat femininum aspectum divini esse, cum 'Ahura' (Dominus vitae) masculinum ostendit aspectum. Cognata Sanscritica est 'medhā' (मेधा).

8. **'pouruuīm-**', {lemma: 'pouruuia-', 'pauruia-'}, masculinum, adiectivum et adverbium (potest etiam adhiberi ut substantivum), accusativus singularis. Significationes verbi: primus, primo, primum; primitus, imprimis, primordialiter; praevious, prior, antiquus, praeteritus, pristinus; proximus, citimus; olim, aliquando, quondam; archetypes; praefectus, princeps, dux. Cognata Sanscritica est 'pūrvyā' (पूर्व्या) et in forma indeclinabilis 'pūrvyām' (पूर्व्यम्), cum similibus significationibus.

9. **'spəntahiīā-**', {lemma: 'spənta-'}, adiectivum masculinum, genetivus singularis. Sacrum, sanctus; vita-promovens, promovendi vi vitae; divina vis et potentia quae creat, promovet, et nutrit omne genus vitae.

10. **'ašā-**', {lemma: 'aša-'}, nomen neutrum, instrumentalis et vocativus singularis, nominativus et accusativus pluralis. Deus iustae veritatis; lex divina, ordo cosmicus; summa veritas; verum in generali; regula moralis, lex; ordo, iustitia; pietas. Cognata Sanscritica est 'ṛta' (ऋत), cum similibus significationibus.

11. **'vīspāṅg-**', {lemma: 'vīspa-'}, masculinum adiectivum et pronomen, accusativus pluralis. Significationes verbi: totus, tota, totum; universal, omnis. Cognata Sanscritica est 'viśva' (विश्व), cum similibus significationibus.

12. **'śīiaoṭanā-**', {lemma: 'śīiaoṭana-'}, nomen neutrum, instrumentalis singularis, nominativus et accusativus pluralis. Significationes verbi: Factum, actum, actio, opus; motus, motio, momentum; propagatio, expansio; progressus; exilium, forisfactum; expulsio; abitio, detrimentum; mors.

Ab caule praesentis 'śīiao-' ex radice 'śīiu-': ire; movere; fluere; facere; creare; discedere; excedere; relinquere; abiere; cadere seorsum; cadere deorsum; procidere; perire; evanescere; mori; deviare de; decurrentis; subsidens; exitium; causere evanescere; causere obliviscere; quassatio; diminutio; reducere. Cognata Sanscritica est 'cyāvana' (च्यवन) et 'cyautna' (च्यौत्न) a radice 'cyu' (च्यु).

13. **'vaṅhāuś-**', {lemma: 'vohu-', 'vaṅhu-'}, adiectivum et nomen, masculinum et neutrum, ablativum et genitivum singulare a 'vahu-/'vohu-', ex n-caule 'vaṅhu-', 'vaṅhau-' (femininum: 'vaṅvhī-'). Significationes verbi: bonum; divitiae, possessiones, proprietas, substantia; epitheton plurium deorum. Cognata Sanscritica est 'vāsu' (वसु), cum similibus significationibus.

14. **'xratūm-**', {lemma: 'xratu-'}, nomen masculinum, accusativus singularis. Significationes verbi: sapientia, intellegentia, intellectus, mens, cerebrum; vis, ops, potestas, robur; voluntas, voluntatis, numen, mos; intentio, consilium. Cognata Sanscritica est 'krātu' (ऋतु), cum similibus significationibus.

15. **'manāḥhō-**', {lemma: 'manāḥha-', 'manah-'}, nomen masculini et neutri, nominativus et accusativus et ablativus et genitivus singularis quando neutrum et masculinum, vel nominativus et accusativus pluralis quando masculinum solum, ab caule 'manah-'. Significationes verbi: mens;

potestas mentis; potestas animi; potestas voluntatis; animus; cogitatio; meditatio; spiritus; imaginatio; intellectus; intelligentia; perceptio, comprehensio, reflectio; mentalis; mentis; voluntas; intentio; cor; sensus; conscientia; instinctus; inclinatio, tendentia, attentio; opinio; gustus; desiderium; modus; ingenium.

In nexu cum divino epitheto ‘Vohu’, ut ‘Vohu Manah’, primus inter sanctos immortales post ‘Spənta Mainyu’ et ut nomen secundi mensis Persici (Bahman/عمین). Cognata Sanscritica est ‘mānas’ (मनस) et ‘mānaḥ’ (मनः), cum similibus significationibus.

16. **'yā-**, {lemma: 'ya-'}, pronomen relatiuum, nominativus et accusativus pluralis neutri, nominativus singularis feminini, nominativus dualis masculini, instrumentalis singularis masculini. Verborum adaequat in Latin: is, ea, id. Cognata Sanscritica est ‘yá’ (य).

17. **'xšnuuīšā-**, {lemma: 'xšnū-'}. Prima optio: componitur noun 'xšnū-': favor, gratis, satisfactio + adiectivum verbale 'īšā-': desiderans, volens, optans, petens, rogans, quaerens. De 'xšnū-' ut nomen confer Y. 48.12b & Y.53.2b: 'xšnūm-', in accusativo singulari. De 'īšā-' ut secunda pars confer Y.42.6d 'ašōišō-'.

Secunda optio: Prima persona S-aoristus praesentis subiunctivi. Trita optio: secunda persona singularis praesentis optativi medii. Significationes verbi: satisfacere, generans voluptatem, faciens aliquem beatum; audire, exaudire, auscultare, assentire (per auditum), consentire (per auditum); acuere, cacuminare. Cognata Sanscritica est ‘kṣṇu’ (क्षण्णु): acuere. Et secunda persona singularis praesentis optativi medii ‘kṣṇuvīthāḥ’ (क्षण्वीथाः).

Necessitudo semantica inter acuere et auscultandum in figura aurium humanarum reperiri potest cum conatur audire. Confer Persici 'گوش تیز کردن', literatim: ‘acuere aurem’, significat ‘audire’.

18. **'gəuščā-**, {lemma: 'gu-', 'gao-'} (terminus technicus), substantivum masculinum et femininum, ablativus et genetivus singularis. Significationes verbi: bos, bus; corpus religionis, communitas

religionis, religio; tota creatura materialis dei; terra, mundus. Confer cum 'go' (गो) in Sanscritica: bos; pecus; caelum; terra; sol; radius solis; luna; stellae; fulmen; greges caeli; humana corpus; pilis corporis; caro; nervus; corium; corrigiam corium; pellis; oculus; organum sensus; oratio; verbum; vox; mater; lac; aqua.

19. '**urūānəm-**', {lemma: 'urūān-'}, nomen masculinum, accusativus singularis. Significationes verbi: spiritus, animus, animae.

.

⌘ Grammatica verborum Latinorum explicatio ⌘

Textus explicandus:

In oratione expansis manibus imploro iuvamenti illius spiriti in Mazdā¹⁶, Dea sapientiae, auctantis ab initio per Ašā, Deum verae iustitiae omnia facinora et sapientem voluntatem Vohumanae, Deus cogitationis bonae¹⁷, qui delectantis animam de Gaoš.

1. **in:** praepositio, quae ablativum et accusativum regit.
2. **oratione:** substantivum femininum, dativus et ablativus singularis, ab oratio, tertia declinatio. ‘in oratione’ reddit ‘nəmaŋhā-’, instrumentalis singularis, derivatio a ‘nəmah-’ homagium, reverentia, honor; precatio, oratio. Cum lingua latina casum instrumentalem non habet, loco dativo utimur. In hoc exemplo possibilis sunt tam “locativus casus” quam ablatives, igitur: precationi vel precatione. Quamvis Latine iam non sit casus locativus, exceptis aliquibus nominibus, quae locum indicant, ut humus {humi: in humi}, domus {domi: in domo}, &c.
3. **expansis:** participium perfectum passivi, ablativus et dativus pluralis, a verbo ‘expandere’, tertiae conjugationis: expando, expandere, expandi, expansus.

¹⁶ In hoc versu Mazdā in locativo singulari est. Et ultra, Mazdā est primus spiritus, appellatur Spənta Mainiiu, qui ipse omnia, totum mundum, in statu spirituali creavit, ergo: per spiritualitatem suam, Mazdā primum iustitiam verum per tota opera et fagina auget. Hoc vicissim omnes actiones Mazdāe cum iustitia vera coniungit. Hoc nobis sequentia ostendit: Iustitia vera seu Deus veritatis, alias Ašā, est alter ego Mazdāe, sed non solus, ut postea videbimus.

¹⁷ Id reddit ‘vaŋhəuš manəhō-’, ex basi forma ‘vohu manah-’: spiritus boni vel bonus spiritus, item mens boni. Ut bonus spiritus Vohumanah deus in se est, sibi dictus *Yazata-*, et est primus inter sex immortales, qui sunt sancti. Sancti Immortales diversae sunt aspectus Ahuramazdā. Vohumanah bonum spiritum Ahuramazdā repraesentat vel bona cogitatio eius. Magorum religio a Vohumanah inspiratur et ille ut supremus sanctorum immortalium est ergo religionis patronus ideoque patronus Zoroastris item. Ipse Vohumanah religionem pro Prophetae revelat in septem conventus et sic omnis sapientia divina in septem continuis sessionibus omnibus hominibus fit pervia.

4. **manibus:** substantivum femininum, dativus et ablativus pluralis ab ‘manus’, quartae declinationis.
5. **imploro:** prima persona singularis praesentis indicativi activi ab verbo ‘implorare’, primae conjugationis: imploro, implorare, imploravi, imploratus.
6. **iuvamenti:** nomen neutrum, genetivus singularis, secundae declinationis: iuvamentum, iuvamenti.
7. **illius:** pronomen demonstrativum, genetivus singularis masculini, feminini et neutri, ab caule: ille, illa, illud.
8. **spiriti:** nomen masculinum, genetivus singularis, quartae declinationis.
9. **in:** vide numerum unum.
10. **Mazdā:** nomen Dei.
11. **dea:** nomen femininum, nominativus, ablativus et vocativus singularis, primae declinationis.
12. **sapientiae:** nomen femininum, dativus, genetivus et locativus singularis, vel nominativus et vocativus pluralis, tertiae declinationis, caulis adjectivae ‘sapiens’.
13. **auctantis:** participium praeteriti activi, genetivus singularis, a verbo ‘auctare’, primae conjugationis: aucto, auctare, auctavi, auctatus.
14. **ab:** praepositio, quae ablativum regit.
15. **initio:** nomen neutrum, dativus et ablativus singularis, secundae declinationis: initium, initii.
16. **per:** praepositio, quae accusativum regit.
17. **Aṣā:** nomen Dei.
18. **deum:** nomen masculinum, accusativus singularis et genetivus pluralis, secundae declinationis.
19. **verae:** adiectivum positivum, genetivus et dativus singularis feminini, vel nominativus et vocativus pluralis feminini, primae et secundae declinationis: verus, vera, versum.
20. **iustitiae:** nomen femininum, genetivus et dativus et locativus singularis, vel nominativus et vocativus pluralis, primae declinationis: iustitia, iustitiae.

21. **omnia:** adiectivum neutrum, nominativus et accusativus et vocativus pluralis, tertiae declinationis secundae terminationis ab caule: omnis, omnis, omne.
22. **facinora:** nomen neutrum, nominativus et vocativus et accusativus pluralis, tertiae declinationis: facinus, facinoris.
23. **et:** coniunctio.
24. **sapientem:** adiectivum, accusativus singularis masculini et feminini, tertiae declinationis primae terminationis: sapiens, sapientis.
25. **voluntatem:** nomen femininum, accusativus singularis, ab caule voluntas, tertiae declinationis.
26. **vohumanae:** nomen Dei, caulis Vohumanah.
27. **deus:** nomen masculinum, nominativus et vocativus singularis, secundae declinationis.
28. **cogitationis:** nomen femininum, genetivus singularis, tertiae declinationis: cogitatio, cogitationis.
29. **bonae:** adiectivum femininum, genetivus et dativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, secundae declinationis tertiae terminationis: bonus, bona, bonum.
30. **qui:** pronomen relatiuum masculinum, nominativus, vocativus et dativus singularis, nominativus et vocativus pluralis, ab caule: qui, quae, quod.
31. **delectantis:** participium praeteriti activi, genetivus singularis, ab verbo 'delectare', primae conjugationis: delecto, delectare, delectavi, delectatus.
32. **animam:** nomen femininum, accusativus singularis, primae declinationis: anima, animae.
33. **de:** praepositio, quae ablativum regit.
34. **Gaoš:** nomen Dei.

